

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Süleyman SOYLU** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

Yüksek lisans öğrenimi için İstanbul'da bulunan 26 yaşındaki Azerbaycanlı Aktivist Bayram Mammadov'un, 2 Mayıs 2021 tarihinde moda sahilinde denize düştüğü ve cesedinin Haydarpaşa yakınlarında denizden çıkartıldığı haberleri basına yansımıştır. Emniyet Müdürlüğü, olayı önce intihar olarak açıklamış ardından Mammadov'un denize düşen terliklerini almak için suya atladığını duyurmuş ve hazırladığı raporda bunu "şüpheli ölüm" olarak nitelendirmemiştir. Mammadov'dan 3 gündür haber alamayan arkadaşı Emniyet Müdürlüğüne başvurmuş ve gösterilen fotoğraftan Mammadov'u teşhis etmiştir.

Bayram Mammadov, Azerbaycan kamuoyunun yakından tanıdığı ve dış ülkelerin de takip ettiği bir insan hakları savunucusudur. 2016 yılında, Gıyas İbrahimov ile birlikte Haydar Aliyev'in heykeline "Mutlu Köleler Günü" yazısını yazmasının ardından tutuklanmış, kendisine, uyuşturucu madde bulundurma suçlamasından bulunulmuş, uyuşturucu bulundurma suçlamasını reddetmesine karşın 10 yıl hapis cezasına çarptırılmış ve 2019 yılında af ile serbest bırakılmıştır. Mahpustan çıktıktan 10 gün sonra tekrar tutuklanmış ve 30 gün sonra salıverilmiştir. Yakınları, daha önceden olduğu gibi bu tutukluluk süresinde de kötü muamele ve yoğun işkence gördüğünü iddia etmişlerdir. Mamadov'un Ölümünden 10 gün önce aynı suçtan yargılanan arkadaşı Gıyas İbrahimov, hiçbir gerekçe gösterilmeden sınır dışı edilmiş ve bir daha Türkiye'ye giremeyeceği kendisine bildirilmiştir. İbrahim'in Babası Ferman Mammadov, oğluyla en son 1 Mayıs 2021 tarihinde görüştüğünü ve bir hafta içinde Bakü'ye gelmeyi planladığını açıklamıştır. Yakınları, ayrıca, Mammadov'un MİT tarafından izlendiğini, daha önce İstanbul Havaalanı'nda bir görevli tarafından sorguya çekildiğini de iddia etmektedirler.

45865

Azerbaycan'da bir çok gazetede, aynı fotoğraf ve başlıkla, önce Bayram Mammadov'un intihar ettiği haberleri, daha sonra uyuşturucu madde kullanıp denize girdiği için boğulduğu haberleri yer almıştır. Bayram Mammadov, Azerbaycan kamuoyunda çok destek gören ve bir çok ülkede eylemleri takip edilen bir insan hakkı savunucusu olduğundan; Azerbaycan basınında çıkan haberler ve Emniyet Müdürlüğünün olayı intihar sonra da kaza olarak açıklamasından dolayı, olayın üstünün örtülmeye çalışıldığı görüşü oluşmuştur. Mammadov'un ölümü ile ilgili detaylı araştırmalar yapılarak, şüphelerin giderilmesi ve biran önce olayın aydınlatılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

- 1-Aktivist Bayram Mammadov'un şüpheli ölümü detaylı araştırılıp, etkin bir soruşturma yürütülecek midir? Olaya dair failer belirlenirse kamuoyu ile paylaşılacak mıdır?
- 2- Azerbaycan kamuoyunda tanınan ve yakından takip edilen bir insan hakları savunucusunun ölümünü, Emniyet Müdürlüğü ilk raporunda neden “şüpheli ölüm” olarak nitelendirmemiştir?
- 3- Emniyet Müdürlüğü, Mammadov'ın terliğinin arkasından denize atladığını ne şekilde tespit etmiştir? Bu konuda güvenlik kameralarında görüntüler mevcut mudur? Olayın görgü tanıklarının Emniyet Mensubu olduğu iddiası doğru mudur?
- 4- Bu olayda ihmali bulunduğu iddia edilen Emniyet ve Sahil Güvenlik görevlileri hakkında soruşturma açılmış mıdır?
- 5- Bayram Mammadov, ölümünden önce ailesini arayarak Bakü'ye geleceğini bildirmiştir. Bu durum Emniyet Müdürlüğünün ilk yaptığı “intihar etti” açıklamasıyla çelişki yaratmamakta mıdır?
- 6- Mammadov'un MİT tarafından izlendiği, daha önce İstanbul Havaalanı'nda bir görevli tarafından sorguya çekildiği iddiası doğru mudur? Bu iddia araştırılacak mıdır?
- 7- Mammadov'un ölümü ile ilgili Azerbaycan Hükümeti ile görüşme yapılmış mıdır? Olayın bütün yönleriyle araştırılması için Azerbaycan hükümeti ile işbirliği yapılmakta mıdır?
- 8- 2015- Mayıs 2021 tarihleri arasında Azerbaycan vatandaşı kaç kişi Türkiye'den sınır dışı edilmiştir? Sınır dışı gerekçeleri nedir? Bunlardan kaç kişi Azerbaycan'da ceza almış kişilerdir?
- 9- 2015- Mayıs 2021 tarihleri arasında Türkiye'de yaşayan kaç Azerbaycan vatandaşı şüpheli bir şekilde ölmüştür? Kaç Azerbaycan vatandaşı intihar etmiştir?